

Самовільне зайняття земельної ділянки є адміністративним правопорушенням, передбаченим статтею 53-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Його вчинення тягне за собою накладення штрафу на громадян від десяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також, статтею 197-1 Кримінального кодексу України встановлена кримінальна відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки, яким завдано значної шкоди її законному володільцю або власнику. За вчинення такого злочину встановлене кримінальне покарання у вигляді штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних або арешту на строк до шести місяців.

Самовільне зайняття земельної ділянки, вчинене особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею, або групою осіб, або щодо земельних ділянок особливо цінних земель, земель в охоронних зонах, зонах санітарної охорони, санітарно-захисних зонах чи зонах особливого режиму використання земель, карається обмеженням волі на строк від двох до чотирьох років або позбавленням волі на строк до двох років.

У разі ж самовільного будівництва будівель або споруд на самовільно зайнятій земельній ділянці, кримінальне покарання встановлюється у вигляді штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешту на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до трьох років, а у разі, якщо таке будівництво здійснено на земельній ділянці особливо цінних земель, земель в охоронних зонах, зонах санітарної охорони, санітарно-захисних зонах чи зонах особливого режиму використання земель - позбавлення волі на строк від одного до трьох років.

Крім того, власник або користувач земельної ділянки вправі звернутись до суду із позовом про стягнення із особи, яка неправомірно використовує земельну ділянку завданих цим збитків, а також, у разі, якщо суд визнає це обґрунтованим, і моральної шкоди.

Що необхідно зробити громадянину у разі, коли він виявив, що його земельна ділянка зайнята сторонньою особою.

У разі, якщо Ви виявили, що Ваша земельна ділянка без Вашого дозволу використовується сторонньою особою, необхідно звернутись до Державної інспекції сільського господарства України. Інспектор вказаної інспекції має провести обстеження земельної ділянки, скласти акт обстеження земельної ділянки, визначити розмір шкоди, завданої її самовільним зайняттям та здійснити заходи із притягнення порушника до адміністративної відповідальності.

Крім того, Ви вправі звернутись до суду із позовом про звільнення самовільно зайнятої земельної ділянки.

При виявленні ознак злочину, передбаченого статтею 197-1 Кримінального кодексу України, необхідно звернутись до органів внутрішніх справ.